

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA DU LỊCH VÀ KHÁCH SẠN**

**Đồng chủ biên: GS.TS Nguyễn Văn Dính
PGS. TS. Trần Thị Minh Hòa**

Giáo trình

KINH TẾ DU LỊCH

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA DU LỊCH VÀ KHÁCH SẠN

Đồng chủ biên: GS.TS. NGUYỄN VĂN ĐÍNH

Ban đợc tham mến: PGS.TS. TRẦN THỊ MINH HOÀ

Các bạn đang cầm trên tay cuốn giáo trình "Kinh tế du lịch", đây là cuốn giáo trình được xuất bản lần đầu do tập thể giáo viên Khoa Du lịch và Khách sạn, Đại học Kinh tế Quốc dân biên soạn, tiếp sau các giáo trình "Tâm lý và nghệ thuật giao tiếp ứng xử trong kinh doanh du lịch" (1995), "Quản trị kinh doanh lữ hành" (1998), "Mô hình đào tạo du lịch" (2000), "Những kỹ năng phục vụ trong Khách sạn - nhà hàng" (2000), "Tâm lý và khách sạn nói riêng và Du lịch nói chung" (2001) và "Tâm lý và quản lý du lịch" (2002). Cuốn sách này nhằm cung cấp cho sinh viên Khoa Du lịch và Khách sạn những kiến thức cơ bản về kinh doanh du lịch, điều kiện phát triển du lịch, tâm lý du khách, nghệ thuật phục vụ và những vấn đề kinh doanh du lịch như: Quản lý kinh doanh du lịch, Quản lý dịch vụ và hiệu quả kinh doanh du lịch, Quản lý nhân sự, Quản lý kinh doanh du lịch, Quản lý tài chính, Quản lý kinh doanh du lịch, Quản lý kinh doanh khách sạn, Quản lý kinh doanh nhà hàng, Quản lý kinh doanh lữ hành, Quản lý kinh doanh du lịch quốc tế, Quản lý kinh doanh du lịch và du lịch.

Giáo trình

KINH TẾ DU LỊCH

Với những nội dung như trên, giáo trình chỉ giới thiệu những kiến thức nền tảng, để từ đó người học có thể tiếp tục học hỏi, nghiên cứu sâu hơn theo từng chuyên ngành như quản trị kinh doanh lữ hành, quản trị kinh doanh khách sạn - nhà hàng, kinh doanh du lịch, quản lý du lịch... Để có thể vào các lĩnh vực này, sinh viên cần là những người có kiến thức toàn diện.

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
HÀ NỘI - 2008

LỜI NÓI ĐẦU

Bạn đọc thân mến !

Các bạn đang có trên tay cuốn giáo trình “Kinh tế du lịch”, đây là cuốn giáo trình được xuất bản lần đầu do tập thể giáo viên khoa Du lịch và Khách sạn, Đại học Kinh tế Quốc dân biên soạn, tiếp sau các giáo trình “Tâm lý và nghệ thuật giao tiếp ứng xử trong kinh doanh du lịch” (1996), “Quản trị kinh doanh lữ hành” (1998), “Hướng dẫn du lịch”(2000), “Công nghệ phục vụ trong khách sạn - nhà hàng”(2003). Trong hệ thống các môn học của chuyên ngành đào tạo Quản trị kinh doanh du lịch và khách sạn nói riêng và Du lịch nói chung, môn học Kinh tế du lịch có một vị trí quan trọng. Việc biên soạn cuốn giáo trình này nhằm mục đích trang bị những kiến thức khái quát, cơ bản cho người học. Nội dung của giáo trình bao gồm những vấn đề khái quát như: khái niệm về du lịch; lịch sử hình thành, xu hướng phát triển, ý nghĩa kinh tế - xã hội của du lịch; nhu cầu, loại hình và các lĩnh vực kinh doanh du lịch; điều kiện phát triển du lịch; tính thời vụ trong du lịch. Đồng thời với những nội dung trên, giáo trình còn bao hàm cả những vấn đề kinh tế du lịch như: lao động, cơ sở vật chất - kỹ thuật, chất lượng dịch vụ và hiệu quả kinh tế du lịch. Mặt khác, giáo trình cũng đề cập đến những vấn đề quản lý như quy hoạch phát triển du lịch, tổ chức và quản lý ngành du lịch ở Việt Nam và thế giới.

Với những nội dung như trên, giáo trình chỉ giới thiệu những kiến thức nền tảng, để từ đó người học có thể tiếp tục học tập, nghiên cứu sâu hơn theo từng chuyên ngành như: quản trị kinh doanh lữ hành, quản trị kinh doanh khách sạn - nhà hàng, hướng dẫn du lịch... mà không đi cụ thể vào các lĩnh vực này, nếu có thì chỉ là những ví dụ minh họa mà thôi.

Giáo trình do GS.TS. Nguyễn Văn Đính và PGS.TS. Trần Thị Minh Hoà đồng chủ biên. Tham gia biên soạn còn có CN. Trương Tử Nhân.

PGS.TS. Trần Thị Minh Hoà biên soạn chương 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11.

GS.TS. Nguyễn Văn Đính biên soạn chương 6, 8.

GS.TS. Nguyễn Văn Đính và CN. Trương Tử Nhân biên soạn chương 7, 9.

Trong quá trình biên soạn, các tác giả đã nhận được sự động viên, khích lệ, giúp đỡ nhiệt tình của Ban chủ nhiệm khoa, Hội đồng khoa học khoa Du lịch và Khách sạn, của TS. Nguyễn Văn Lưu, GS.TS. Nguyễn Thành Độ, PGS.TS. Trần Hậu Thự và của nhiều bạn bè, đồng nghiệp. Chúng tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ quý báu đó.

Chúng tôi cũng xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu Đại học Kinh tế Quốc dân và Nhà xuất bản Đại học Kinh tế Quốc dân đã cho xuất bản cuốn giáo trình này.

Các tác giả hy vọng rằng, cuốn giáo trình này sẽ góp phần vào việc nâng cao chất lượng đào tạo chuyên ngành du lịch ở Đại học Kinh tế Quốc dân nói riêng và ở các trường có chuyên ngành du lịch nói chung.

Có thể cuốn giáo trình này chưa thật sự làm hài lòng người đọc vì còn nhiều khiếm khuyết. Chúng tôi hy vọng nhận được nhiều ý kiến đóng góp chân thành.

Hà Nội, tháng 3 năm 2008.

Thay mặt tập thể tác giả.

GS.TS. Nguyễn Văn Đính

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI NÓI ĐẦU	3
CHƯƠNG 1: Một số khái niệm cơ bản về du lịch	5
CHƯƠNG 2: Lịch sử hình thành, xu hướng phát triển và tác động kinh tế - xã hội của du lịch	31
CHƯƠNG 3: Nhu cầu du lịch, loại hình du lịch và các lĩnh vực kinh doanh trong du lịch	56
CHƯƠNG 4: Điều kiện để phát triển du lịch	74
CHƯƠNG 5: Tính thời vụ trong du lịch	97
CHƯƠNG 6: Lao động trong du lịch	119
CHƯƠNG 7: Cơ sở vật chất - kỹ thuật du lịch	167
CHƯƠNG 8: Chất lượng dịch vụ du lịch	193
CHƯƠNG 9: Hiệu quả kinh tế du lịch	231
CHƯƠNG 10: Quy hoạch phát triển du lịch	253
CHƯƠNG 11: Tổ chức và quản lý ngành du lịch	275
TÀI LIỆU THAM KHẢO	312
PHỤ LỤC	315
- Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ IX Đảng Cộng sản Việt Nam về phát triển du lịch	316
- Pháp lệnh du lịch	318
- Tóm tắt một số nội dung chính của chiến lược phát triển du lịch Việt Nam giai đoạn 2001-2010	337